

Poskusno pitanje krškopoljskih prašičev po principu restrikcija-realimentacija

Martin Škrlep, Jani Debeljak, Bojana Savič, Klavdija Poklukar Žnidaršič, Meta Čandek Potokar

Pitanje po principu restrikcija-realimentacija je metoda krmljenja, pri kateri v začetni fazi prašičem krmo omejeno, nato pa jih v končni fazi krmomo po volji. Ta model se pogosto uporablja pri iberijski pasmi prašičev, kjer prašiče krmijo restriktivno v fazi od približno 45 do 95 kg, nato pa jih v zaključni fazi (v dehesi) hranijo po volji. Ta način pitanja naj bi prispeval k večji vsebnosti intramuskularne maščobe, kar je zaželeno pri posebno pri sušenih mesnih izdelkih, kot je pršut. Poleg omenjenega je ta metoda zanimiva tudi z ekonomskega vidika, saj se pitanje podaljša v fazi, ko so vzdrževalne potrebe (zaradi manjše teže) nižje, kot bi bile pri restrikciji v zadnji fazi pitanja (zaradi večje teže). Cilj tega poskusa je bil preizkusiti tak način pitanja na slovenski avtohtoni pasmi. Skladno z zahtevo predelovalca, smo prašiče v končni fazi hranili s krmilom na osnovi ječmena. Planiran prirast v prvi fazi (restrikcija) je bil 400-450 g/dan. Poskus smo izvedli v dveh serijah: prva serija je bila izvedena v sodelovanju z enim od rejcev krškopoljskega prašiča, druga pa na poskusnem centru Kmetijskega inštituta v Japljah, kjer je omogočeno spremljanje individualne konzumacije. Prašiči so bili restriktivno krmljeni 160 dni (do približno 100 kg) ter nato (84-88 dni) po volji do zakola. Skupna poraba krme se je med preizkusoma razlikovala, posledično so se razlikovali tudi prirasti. V prvi skupini so bili prirasti 603 in 594 g/dan (za prvo oziroma drugo fazo) ter 510 in 471 g/dan (kot planirano) v drugi skupini. Poskus je relativno dobro uspel, kljub nekaterim problemom – pri skupini 1 ni šlo vse po načrtu v fazi restrikcije, pri skupini 2 pa je v fazi hranjenja po volji konzumacija po začetnem dvigu nato padla. Prirasti v fazi restrikcije so bili v skupini 1 za 18 % večji kot v skupini 2 ob enaki planirani distribuciji krme. Prirasti v fazi hranjenja po volji so bili v prvi skupini za 33% višji kot v drugi, skladno z večjo konzumacijo (30%). V skupini 2, kjer je bilo omogočeno individualno spremljanje konzumacije, so prašiči v fazi hranjenja po volji najprej konzumacijo povečali na 3,9 kg, nato pa postopoma izgubljali apetit. Marmoriranost mesa je bila podobna v obeh skupinah (3,0) in nekoliko večja (10%) od povprečja populacije (2,7; n=489). Vrednosti pH, izcejanje in barva so bile malo boljše v poskusu 2, kar je povezano s postopki pred, ob in po zakolu. Vsebnost intramuskularne maščobe se med skupinama ni razlikovala (t.j. 3,5 in 3,3 % pri prvi in drugi skupini), prav tako ne maščobno kislinska sestava hrbtna slanina, čeprav je bila njena debelina merjena nad *m. gluteus medius* nekoliko večja v prvi (50 mm) kot v drugi skupini (35 mm).

